

Максимчук Л.Т., Дорошенко О.О.

Значимість “емоціональної учебы” в преподаванні неврології для студентів вищих медичинських закладів

Резюме. Для совершенного оволадання качествами кваліфікованного невролога-клініциста на етапі обучения студенти должны ознакмитися с особенностями клінічної неврології и с опасностями, которые подстерегають врача без достаточной профессиональной, научной и общей интеллектуальной подготовки. Важным условием, которое развивает интерес к учебе и повышает активность студентов, является яркость и эмоциональность учебного материала. Эмоционально-позитивное отношение к обучению стимулирует познавательную-мыслительную активность студентов, заинтересованность в решении учебных и научных проблем, активизирует самостоятельное творческое мышление. В исследовании у студентов было выявлено увеличение трудоспособности, улучшение показателей жизнестойкости и толерантности к неопределенности, к ситуациям новизны, к сложной информации и проблемам по результатам тестов.

Ключевые слова: педагогическая деятельность, эмоция, учебный процесс, высшее медицинское учебное заведение.

Maksimchuk L.T., Doroshenko O.O.

The Importance of “Emotional Study” in Teaching Neurology for Students of Higher Medical Educational Institutions

Summary. For perfect mastering by qualities of the qualified neurologist students should familiarize with features of clinical neurology and with dangers which trap the doctor without sufficient professional, scientific and general intellectual knowledge. The important condition which develops interest to study and raises activity of students is brightness and emotionality of material for learning. The emotionally-positive relation to learning stimulates cognitive activity of students, interest in the decision of educational and scientific problems, makes active independent creative thinking. In research has been revealed the increasing of students work capacity, improvement of indicators of vital resistance and tolerances to uncertainty, to novelty situations, to the difficult information and problems by results of tests.

Keywords: pedagogical activity, emotion, educational process, the higher medical educational institution.

Надійшла 27.02.2012 року.

УДК 378.147.88+371.315+613.95+616.314

Мельничук Г.М., Гаврилів Г.М., Костюк І.Р., Костюк В.М., Базалицька О.В., Сікорин У.Б.

Методика проведення практичного заняття „Захист історії хвороби” на кафедрі дитячої стоматології Івано-Франківського національного медичного університету

Кафедра дитячої стоматології (зав. каф. – проф. Г.М.Мельничук)
ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Резюме. Одним із найефективніших способів професійного вдосконалення спеціаліста в галузі медицини, на нашу думку, є участь у науково-практичних конференціях, де відбувається спілкування з колегами, обмін досвідом, ознайомлення з новинками науки і техніки. Ми пропонуємо проводити практичне заняття на IV курсі стоматологічного факультету на тему: „Захист історії хвороби” як ділову гру у вигляді конференції, під час участі в якій кожен студент має змогу проявити себе як доповідач та як активний учасник. При цьому викладач займає позицію ведучого конференції. Захист історії хвороби оцінюється за наступними критеріями: за написання роботи, за її презентацію й за активну участь у конференції, тобто за уміння студента формулювати запитання до колеги та самому давати вичерпну і лаконічну відповідь на поставлені запитання, демонструючи свій рівень підготовки. Методика проведення заняття по захисту історії хвороби у формі ділової гри спонукає студентів до творчого підходу у засвоєнні складних питань дитячої терапевтичної стоматології, формує клінічне мислення.

Ключові слова: практичне заняття, конференція, історія хвороби, дитяча терапевтична стоматологія.

На сучасному етапі розвитку суспільства пріоритетним завданням вищої медичної школи є визначення та обґрунтування моделі лікаря майбутнього [4,5]. Актуальність проблеми підвищення якості навчання студентів зумовлена

необхідністю формування нового світогляду висококваліфікованого лікаря, який повинен досконало володіти основами фундаментальних та класичних знань [1,2,6]. Для розв’язання цієї проблеми викладачам вищих медичних навчальних закладів необхідно розробляти оптимальні методи розумового напруження студентів із подальшим впровадженням їх у навчальний процес, метою якого є формування клінічного мислення з обов’язковими елементами вміння самостійно приймати рішення стосовно постановки правильного діагнозу й обрання оптимальної лікарської тактики. Якість підготовки спеціалістів зазвичай визначається такими основними принципами навчання, як постановка цілей, зміст дисципліни та методика викладання предмету [7].

Запорукою професійного успіху лікаря-стоматолога є постійне навчання, удосконалення рівня своїх знань та навичок, оволодіння новими методиками та технологіями, тобто практикуючий лікар повинен розвиватися та не відставати від науково-технічного прогресу. Одним із найефективніших способів професійного вдосконалення лікаря-стоматолога, на нашу думку, є участь у науково-практичних конференціях, під час яких відбувається спілкування з колегами, обмін досвідом, ознайомлення з новинками

науки і техніки.

Нашою метою є допомога студентам в усвідомленні вищесказаного і якісна підготовка їх до професійного життя. Ми повинні навчити студентів публічно виступати, щоб доносити до слухачів своє бачення проблеми, а також слухати та вникати в почуте, коректно вступати в дискусію, правильно формулювати запитання до доповідача й самому давати вичерпну та лаконічну відповідь на поставлені запитання.

На кафедрі дитячої стоматології ІФНМУ здійснюється активний пошук можливостей підвищення якості та вдосконалення навчально-методичної роботи для підготовки кваліфікованого спеціаліста в галузі стоматології. З цією метою кафедрою було розроблено методику проведення захисту історії хвороби віртуального пацієнта [3], за якою ми пропонуємо проводити практичне заняття по захисту історії хвороби як ділову гру у вигляді конференції. Під час участі у ній кожний студент має змогу проявити себе як доповідач та як активний учасник. При цьому викладач займає позицію ведучого конференції.

На тему практичного заняття „Захист історії хвороби” на IV курсі (восьмий семестр) згідно з Типовою навчальною програмою відводиться чотири години, а також дві години - на наступну тему „Контрольне заняття”. Викладач заздалегідь роздає студентам теми для написання історії хвороби. При цьому перевага надається складним діагнозам та синдромам, які важче засвоюються студентами на практичному занятті, наприклад: „синдром Елерса-Данлеса”, „синдром Стенгтона-Капдепона”, „мармурова хвороба” і т.п. Для підготовки роботи студентам рекомендується користуватися додатковими науковими джерелами та джерелами мережі Інтернет. Перевірені історії хвороби викладач роздає студентам напередодні захисту для можливості ознайомлення із зауваженнями та їх виправлення для допрацювання роботи при потребі. Оцінка за написання студентської праці виставляється в першу графу практичного заняття „захист історії хвороби”. На наступній спареній парі, що об’єднує дві останні теми, проводиться власне ділова гра у вигляді конференції, що має таку структурно-логічну схему:

1. Вступне слово викладача: висвітлення актуальності та мотивація студентів. Регламент – 5 хвилин.

2. Презентація історії хвороби (доповідь студента), що може супроводжуватися демонстрацією наочного матеріалу (фото віртуального пацієнта з проявами хвороби, заповнені бланки результатів аналізу крові, сечі і т.п., рентгенограми тощо). Регламент виступу – 5-7 хвилин на кожного студента групи.

3. Обговорення проблеми, запитання колег. Регламент – 7-8 хвилин на кожного доповідаючого.

4. Заключне слово викладача, підведення підсумків, оцінювання. Регламент – 10 хвилин.

Отже, у підсумку за захист історії хвороби виставляється три оцінки: перша – за написання роботи, друга – за її презентацію, а третя – за активну участь у конференції, тобто за уміння правильно і коректно формулювати запитання до колеги та самому відповідати на поставлені запитання, що свідчить про рівень підготовки студента за всім пройденим матеріалом та рівень засвоєння знань по тих темах, які висвітлювалися на конференції. У зв’язку з цим остання оцінка може бути розцінена як підсумкова і виставлена в графі журналу за темою „Контрольне заняття”.

Таким чином, методика проведення заняття по захисту історії хвороби у формі ділової гри – конференції – спонукає студента до творчого підходу у вивченні дисципліни „Дитяча терапевтична стоматологія”. Така методика прове-

дення заняття допомагає формувати у студентів клінічне мислення, розширює, поглиблює та систематизує одержані знання, виробляє навички професійного спілкування, медичної етики та деонтології, викристалізовує майбутнього фахівця.

На наступний рік ми плануємо адаптувати цю педагогічну методику до викладання предмету „Дитяча стоматологія” на IV курсі стоматологічного факультету в умовах кредитно-модульної системи навчання.

Література

1. Деміховська О.В. Проблема інтеграції наук у системі вищої медичної освіти / О.В. Деміховська // Медична освіта. – 2001. – № 1. – С. 22-24.
2. Козак Т.М. Педагогічна співтворчість викладача і студентів в рамках кредитно-модульної системи організації навчального процесу / Т.М. Козак // Розвиток наукових досліджень – 2005: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Полтава, 2005. – Т. 5. – С. 42-44.
3. Лучинський М.А. Методика проведення захисту історії хвороби віртуального пацієнта із захворюванням слизової оболонки порожнини рота / М.А. Лучинський, І.С. Лісецька, І.Р. Костюк // Свідцтво на раціоналізаторську пропозицію № 2/2541 від 25.01.2007 року.
4. Нейко Є.М. Науковий та професійний рейтинги як засіб підвищення мотивації студентської діяльності / Є.М. Нейко, Л.В. Глушко, М.І. Мізюк // Досвід впровадження основних засад Болонського процесу в систему вищої медичної (фармацевтичної) освіти: Тернопіль, 14-15 квітня 2005 року. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. – С. 157-163.
5. Система управління якістю медичної освіти в Україні / І.Є. Булах, О.П. Волосовець, Ю.В. Вороненко [та ін.] // Д.: АРТ-ПРЕС, 2003. – 212 с.
6. Шляхи поглиблення інтеграції навчальних дисциплін при підготовці лікарів медичного та стоматологічного факультетів / Т.П. Гарник, В.В. Поканевич, Т.К. Шураєва [та ін.] // Проблеми підготовки медичних та фармацевтичних кадрів в Україні. – Київ-Дніпропетровськ, 2001. – С. 407-408.
7. HayhowBrad. A call for community values in medical institutions / Brad Hayhow // The Medical Journal of Australia. – 2004. – № 181 (7). – P. 365.

Мельничук Г.М., Гаврылив Г.М., Костюк І.Р., Костюк В.Н., Базилицкая А.В., Сикорын У.Б.

Методика проведення практичного заняття „Защита истории болезни” на кафедре детской стоматологии Ивано-Франковского национального медицинского университета

Резюме. Одним из эффективных способов профессионального усовершенствования специалиста в отрядах медицины, за нашим мнением, является участие в научно-практических конференциях, где происходит общение с коллегами, обмен опытом, ознакомление с новинками науки и техники. Мы предлагаем проводить практические занятия на IV курсе стоматологического факультета на тему: „защита истории болезни” как деловую игру в виде конференции, участвуя в которой каждый студент имеет возможность проявить себя как докладчик и как активный участник. При этом преподаватель занимает позицию ведущего конференции. Защита истории болезни оценивается по следующим критериям: за написание работы, за ее презентацию и за активное участие в конференции, то есть за умение студента формулировать вопросы к коллеге и самому давати исчерпывающий и лаконичный ответ на поставленные вопросы, демонстрируя свой уровень подготовки. Методика проведения занятия по защите истории болезни в форме деловой игры побуждает студентов к творческому подходу в освоении сложных вопросов детской терапевтической стоматологии, формирует клиническое мышление.

Ключевые слова: практическое занятие, конференция, история болезни, детская терапевтическая стоматология.

Melnychuk G.M., Gavryliv G.M., Kostiuk I.R., Kostiuk V.M., Bazalytska O.V., Sykorin U.B.

Method of Conducting Practical Seminar “Submission of the Medical History Case” at the Pediatric Stomat Department of Ivano-Frankivsk National Medical University

Summary. One of the most convincing methods of the professional medical trainings, in our opinion, engagement in scientific-practical conferences where the colleagues communicate as well as share experience and information of the latest scientific and technological achievements. We would like to suggest the management of the practical seminar „submission of the medical history case” as „vocational game” in form of a of the conference when each student will

perform as a speaker and percipient. The role of the pedagogue is to direct the conference. The submission is assessed according to the following criteria: the written report form itself, the presentation and engagement in the debates demonstrating good question and answer skills. We believe that this method in form of conference will stimulate the student to the creativity in studying of the Pediatric Stomatology and building clinical thinking.

Key words: *practical seminar, medical history case, conference, pediatric therapeutic stomatology.*

Надійшла 09.04.2012 року.

УДК: 378+37.014.3+37.014+37.014.5+37.014.3

Рейтмаєр М.Й. *, Волосянко А.Б. *, Синовєрська О.Б. *, Лазуркевич О.В. *, Вовк З.В., ** Алексєєва Ю.І.*

Інтеграція України в Європейський простір вищої освіти – основні переваги і недоліки.

Частина I: переваги

*Кафедра педіатрії (зав. каф. – д.м.н. А.Б.Волосянко)

**Кафедра педіатрії ФПО (зав. каф. – д.м.н. О.Л. Цимбаліста)
Івано-Франківського національного медичного університету

Резюме. У статті показано значення глобалізаційних процесів на освітні реформи в Україні, коротко викладені основні передумови виникнення Болонського процесу і створення європейського простору вищої освіти. У першій частині цієї публікації, на основі власного досвіду і даних літератури, висвітлено переваги та позитивні освітні тенденції, які отримала наша держава з часу підписання об’єднаних європейських угод, а в другій – проаналізовано їх реальні та потенційно можливі негативні наслідки.

Ключові слова: *глобалізація, Болонський процес, система освіти, переваги, недоліки.*

Глобалізація (в перекладі з англ. globalization – створення певного локального явища на світове) стала об’єктивною реальністю сучасного суспільного життя і впевнено охопила практично всі сфери людської діяльності. Її найчастіше ідентифікують з якісно-просторовими міждержавними процесами об’єднання і взаємозалежності. Це означає, що на даний час у світі сформувався певним чином структурований устрій міжнаціонального співіснування, який ґрунтується на основі попередньо погоджених сумісних моральних, економічно-політичних і культурних цінностей та стандартів. Основними його наслідками стали міжнародний поділ праці; вільна міграція капіталу і виробничих ресурсів; спрощений доступ до ринків збуту та природних ресурсів; уніфікація національних законодавств, економічних і технологічних процесів; стандартизація певних прав і свобод людини; зближення культур різних народів тощо [3,5].

Як видається на сьогодні, подальше поглиблення глобалізаційних процесів є абсолютно неминучим [11]. Причина цього дуже проста – значна економія ресурсів у досягненні поставленої мети і отримання за рахунок цього політичних,

економічних, національно-культурних чи якихось інших дивідендів, які, в ідеалі, повинні би бути однаково вигідними для всіх учасників договірної процесу, незалежно від їхнього суспільного устрою і економічної спроможності. На перший погляд звучить досить-таки утопічно: з одного боку, будь-який переговорний процес між державами у цьому напрямі передбачає певні поступки аж до втрати частини власної суверенності у прийнятті національних рішень, що, наприклад, зараз відбувається в країнах Євро-союзу, а з другого – існуючі світові об’єднані трансформації призводять до таких негативних тенденцій, як притік дешевої робочої сили в країни з високим економічним потенціалом, перенесення промислового виробництва до третіх країн, культурна та економічна експансія у країни зі слабкою економікою зі сторони своїх більш могутніх сусідів; часткова втрата національних традицій і самобутності тощо. Однак, попри численні недоліки сучасних інтеграційних процесів [8,12], перспектива формування цілісного, неподільного, монополярного світу виглядає досить-таки принадливо і зумовлена поки що тільки гіпотетичною можливістю формування політично-економічного консенсусу між державами та регіонами в глобальному вимірі, що автоматично означатиме зникнення або значне зниження підстав до міжнаціонального суперництва і логічно призведе до ліквідації будь-яких ризиків відкритих військових конфліктів і забезпечення самовиживання людської цивілізації як такої [10].

Важливим вектором глобалізації є освіта, яка за таких умов не тільки не залишається осторонь, а все більше і більше залучається до неї [2]. І це цілком зрозуміло: з появою нової моделі світового розвитку надважливого значення